

Brugervejledning og produktinformation

Vinduer og yderdøre

INDHOLDSFORTEGNELSE

Modtagelse og opbevaring	3
Aflevering til bygherren	3
Hvad er hvad på et vindue	4
Montering og fastgørelse.....	5
Betjening og funktion - Vinduer.....	8
Redningspost.....	10
Betjening og funktion - Døre.....	11
Vedligehold	13
Vinduesindustriens Tekniske Bestemmelser	16
Garanti.....	18
Yderligere information.....	21

Tillykke med dine nye vinduer/døre.

Du har valgt et kvalitetsprodukt hvor design, forarbejdning og funktion går op i en højere enhed - ved almindelig vedligeholdelse til gavn og glæde i mange år fremover.

Modtagelse og opbevaring

Kontroller ved modtagelsen at elementerne stemmer med leveringsaftalen, og kontakt straks forhandleren hvis der er fejl eller mangler.

Håndtering og aflæsning skal foretages med omtanke, og elementerne skal opbevares på et jævnt underlag, forsvarligt afdækket og beskyttet mod fugt, tilsmudsning og vejrlig.

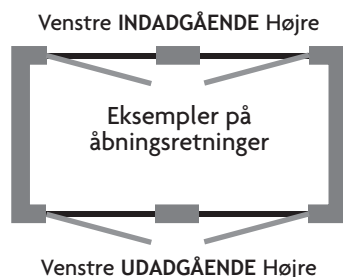
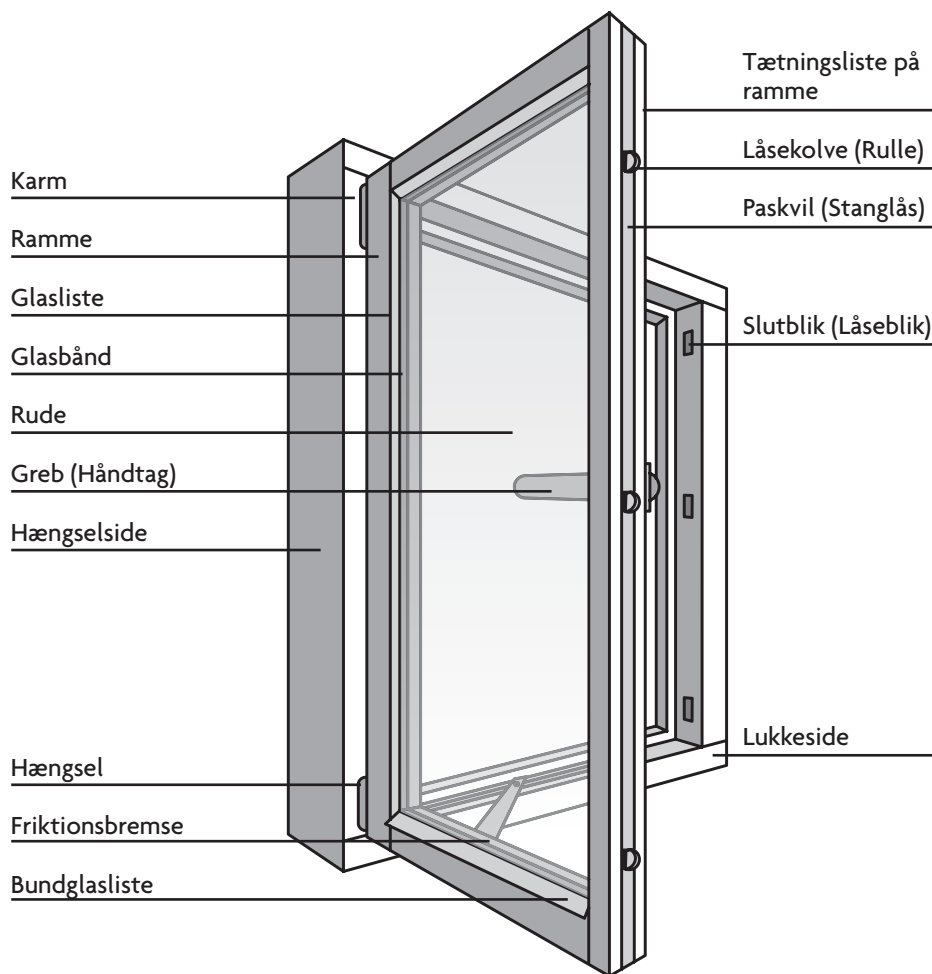
Aflevering

Inden aflevering til bygherren skal den ansvarlige for monteringen sikre sig at:

- Tætningslister, beslagdele og false er rengjorte for mørtel m.v.
- Oplukkelige rammer er justeret til korrekt frigang.
- Hængsler og slutblik er justeret til korrekt tilspænding eller let bevægelighed.
- Alle dele - bortset fra friktionsdele - er smurt med egnet smøremiddel.
- Eventuelle skader i overfladebehandlingen er udbedret.
- Brugeren instrueres i den rette betjening af elementerne og/eller overbringes denne produktinformation.

Branchens fælles salgs- og leveringsbetingelser findes på www.vinduesindustrien.dk

Hvad er hvad på et vindue...

Montering og fastgørelse

Korrekt montering er en forudsætning for problemfri funktion. Det bør derfor være fagfolk, der er ansvarlig for monteringen.

Karm og ramme skal være adskilt ved montering. Afstanden mellem karm og murhul bør være 10 - 15 mm hele vejen rundt, dog således at der tages hensyn til sålbænken.

Karmen sættes i murhullet ca. 3 - 5 cm fra ydermurens forkant og fastholdes midlertidigt med kiler i hjørnerne, isat både udefra og indefra. VIGTIGT: Brug kilerne til at sikre, at alle karmens sider er i lod og vater, og at diagonalmålene er identiske.

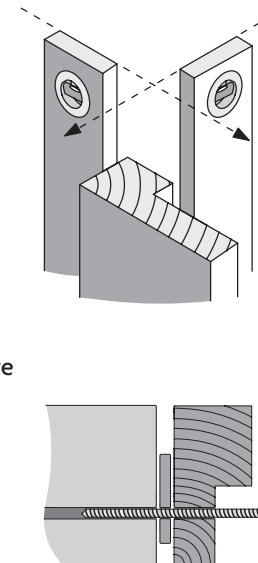
Der skal være fast underlag ved alle fastgørelsespunkter. Denne, samt evt. supplerende opklodsning, skal have en passende størrelse, så der er plads til fugemateriale både udvendigt og indvendigt i fugen. Anlægsfladen på det faste underlag bør ikke være mindre end 25 cm², og materialet skal være trykfast som eksempelvis vandfast krydsfinér, oliehardt masonit og murpap.

Fastgørelse sker med skruer, hvis type afhænger af murens beskaffenhed. Der bør anvendes karmskruer med stort hoved. Fastgørelse skal foretages i falsen som vist på figuren (elementer med komposit, se side 6).

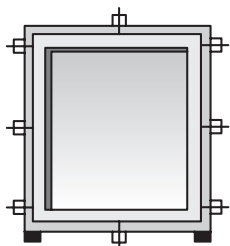
Først fastgøres karmen i hængselsiden. Det er vigtigt at karmen er i lod på begge leder. Derefter sættes rammen og der rettes eventuelt til, så rammen lukker præcis til karmen samt at frigangen - luften mellem karm og ramme - er den samme ved over- og sidekarm. Da døre ved brug vil hænge en smule, er det vigtigt, at dørpladen ved montage justeres mest muligt op i lukkeside. Herefter fastgøres karmen i lukkesiden, og det kontrolleres, at vinduesrammen har fundt anslag mod karmen og kan åbnes og lukkes ubesværet. Ingen karmdel må krumme.

Elementer som fastgøres til bagmur inden skalmuring skal efter opmuring opklodses og fastgøres til skalmuren, så elementets stabilitet sikres.

Eventuelle slutblik til kolver og kantrigler skal kontrolleres/justeres for korrekt tilspænding.

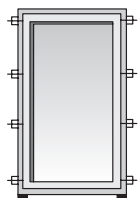
Overfladen er meget modstandsdygtig overfor vind og vejr, men under montagen skal man være påpasselig og undgå ridser og stød. Der skal beskyttes mod mørtel og beton ligesom direkte kontakt med lim, tape, aggressive rengøringsmidler, syre m.v. skal undgås.

Specielt om vinduer

Afstanden mellem to fastgørelsespunkter må højst være 900 mm. 2- eller flerfags vinduer skal have blivende opklodsning under lodposter. Ved elementhøjder under 1188 mm kan midterste fastgørelse i sidekarmene udelades og ved elementbredder under 1000 mm kan fastgørelsen i over- og bundkarm udelades. Ved bundkarmens yderste ender skal der være en blivende opklodsning.

Det flotteste resultat fås ved at montere skrueerne i karmens fals.

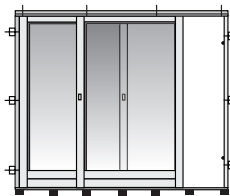

Specielt om døre

Fastgørelsen øverst og nederst i sidekarmene placeres så tæt på hængsler, som det er muligt. 2-fløjede døre skal ud over de viste befæstelser også fastgøres i mindst ét punkt i over- og underkarm. Ved bundkarmens yderste ender skal der være en blivende opklodsning.

Specielt om hæveskydedøre

Ved hæveskydedøre skal der være mindst 10 mm luft mellem overkarm og rem af hensyn til eventuel nedbøjning af overliggende rem. Der må ikke anvendes fast underlag ved fastgørelsespunkterne i overkarmen, ej heller fuges med mørtel.

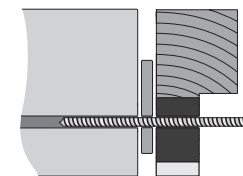

Hæveskydedøre skal fastgøres for hver 90 cm både i side-, top- og bundkarm. I side- og bundkarm opklodsnes bag fastgørelsespunkterne. I bundkarm skal der endvidere opklodsnes yderst (under hver sidekarm) og under køreskinnens fikspunkter, så bundkarm er vandret og snorlige. I sidekarmen skal der altid være en supplerende opklodsning bag slutblikket som passiv sikring mod indbrud. Der må ikke benyttes montageskum til hæveskydedøre. For afmontering af dørrammen afmonteres topskinnen.

Specielt om elementer i træ/komposit/alu

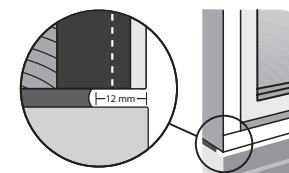
Alle vinduer i træ/komposit/alu er forsynet med skjulte hængsler, greb og paskvillukke samt friktionsbremse, hvis rammestørrelsen giver plads dertil.

Ved montering skal fastgørelse ske i det sorte kompositmateriale i falsen på alle udadgående elementer, som vist på figuren. Ved indadgående elementer monteres i træfalsen.

Udskiftning af glas sker fra rammens indvendige side. Først afmonteres tætningslisten fra rammen, hvorefter låseclipsene afmonteres med den medleverede nøgle. Rammen tages af og ruden udskiftes. Låseclips drejes på plads, hvorefter først tætningslisten og derefter rammen monteres igen.

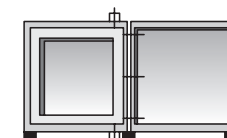
VIGTIGT! Under vinduet skal fugen lægges 12 mm tilbage fra forkant af hensyn til drænhuller i karmen.

Sammenbygning af elementer

Elementer kan bygges sammen side om side og sammenlås med skrue. Afstanden mellem sammenlåsningerne skal være ca. 25 cm. Over- og underkant opklodsnes under sammenlåsningen og fastgøres foroven og fornedent. For at udligne tryksvind, og dermed utæthed i samlingen, bør denne inden sammenlåsning tættes med eksempelvis glasisætningsbånd.

Ved sammenbygning over hinanden skal der tages hensyn til eventuelle drænhuller.

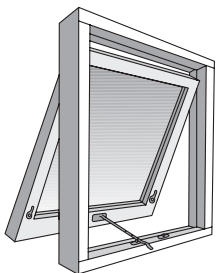

Fuger

Fuger skal udføres efter de anvisninger der er udarbejdet af Fugebranchens Samarbejds- og Oplysningsråd, FSO. Se mere herom på www.fugebranchen.dk. Under arbejdet med placering af isoleringsmaterialet (stopningen), skal det nøje påses, at isoleringsmaterialet ikke presser karmen ud af facon. Ved vinduer i træ/alu skal fuger lægges, så der er luft omkring alu, og trædelen herved ventileres.

Vær altid opmærksom på eventuelle drænhuller i bundkarm, som skal være frie.

Betjening og funktion - Vinduer

Tophængte vinduer

Betjening

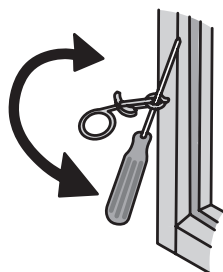
Vinduet er hængslet foroven, og forsynet med anverfere og udskyderstang, som bruges til at åbne og lukke vinduet med, eller greb og paskvil (se topstyret vindue).

Adskillelse af karm og ramme

Rammen skal føres til vandret stilling og kan så løftes fri af hængslerne. Ved mindre rammer kan det klares af 1 person.

Justering

Anverfere kan strammes eller slækkes ved at dreje øskenen.

Topstyrede vinduer

Betjening

Vinduet åbnes og lukkes med grebet midt på nederste rammestykke. På undersiden af denne er en paskvil, som fastholder rammen i slutblik på karmen. Hvis slutblikket har to slidser, er den inderste til at lukke vinduet og den yderste til ventilation. Man bør ikke efterlade hjemmet med vinduer i ventilationsstilling.

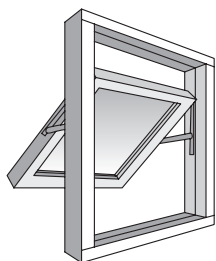
Når vinduet lukkes op og skubbes ud forned, glider vinduesrammen samtidig ned foroven. Det giver en særdeles god og effektiv udluftning. Det kan dog ikke forventes, at vinduet kan blive stående i den trinløse ventilationsstilling i stærk blæst eller ved gennemtræk.

Adskillelse af karm og ramme

De skruer som fastholder de bevægelige dele til rammen skal fjernes (fra sider og top), hvorefter rammen kan frigøres fra karmen - kræver 2 personer. Når skruerne fjernes skal vinduet være åbnet ca. 30°.

Justering

Friktionen justeres ved at dreje på skruen i glideklodsen i hver side. Skruen skal være strammet lige meget i begge sider, ellers kan der opstå skævheder i rammen.

Topvende vinduer

Betjening

Vinduet åbnes og lukkes med grebet midt på nederste rammestykke. På undersiden af dette er en paskvil, som fastholder rammen i slutblik på karmen. Hvis slutblikket har to slidser, er den inderste til at lukke vinduet og den yderste til ventilation. Man bør ikke efterlade hjemmet med vinduer i ventilationsstilling.

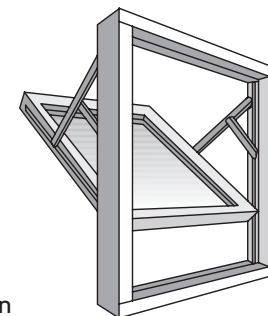
Vinduet er forsynet med en sikringsanordning, der blokerer rammen, når den er åbnet ca. 10 cm. Yderligere åbning af vinduet sker ved at aktivere sikringsanordningen. Rammen kan derefter drejes 180° rundt udenfor husets facade, så ydersiden kan rengøres indefra. Også i denne stillingen træder sikringsanordningen i funktion. Det kan ikke forventes, at vinduet kan blive stående i åben, uaflåst stilling.

Adskillelse af karm og ramme

De skruer som fastholder de bevægelige dele til rammen skal fjernes (fra sider og top), hvorefter rammen kan frigøres fra karmen - kræver 2 personer. Når skruerne fjernes skal vinduet være åbnet ca. 30°.

Justering

Topvende vinduer kan ikke justeres.

Sidehængte vinduer

Betjening - standard

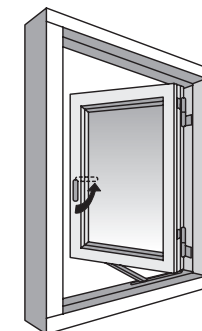
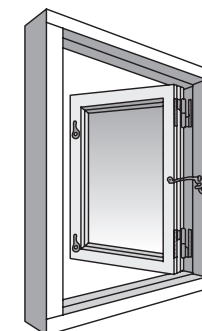
Sidehængte vinduer er i standardudgaven forsynet med stormjern samt anverfere, som bruges til at åbne og lukke vinduet med. Hvis aftalt, kan anverfere være forsynet med en sikringsanordning. Stormjernet er monteret i hængselssiden og bruges til at fastholde vinduet i åben stilling.

Betjening - med løs bremse

Sidehængte vinduer kan leveres med løs bremse (friktionsbremse). Betjenes iøvrigt som sidehængt standardvindue.

Betjening - med greb og paskvil

Sidehængte vinduer kan leveres med paskvillukke med og uden grebspåvirket bremse. Både lukkemekanisme og friktionsbremse betjenes med et greb i et af rammens sidestykker. Bremsen er monteret i rammens bundstykke og gør det muligt at fastholde vinduet åbnet i vilkårlig ventilationsstilling fra ca. 5 cm til 90°. Fastlåsnings sker ved at dreje grebet på det åbne vindue til lukkestilling. Vinduet må aldrig lukkes med grebet i låsestillingen.

Betjening, sidehængte vinduer - generelt

Sørg altid for at et åbnet vindue er fastholdt af stormjern eller bremse. I kraftig blæst kan det dog ikke påregnes, at bremsen kan fastholde rammen i ventilations- eller åben stilling. Man bør ikke efterlade hjemmet med vinduer i ventilationsstilling.

Adskillelse af karm og ramme

Sidehængte rammer i standardudgaven kan løftes af karmen, når rammen er åbnet 90°.

Ved rammer med friktionsbremse skal bremsen frigøres inden rammen løftes af. Det sker ved at afmontere friktionsarmen i karmfalsen.

Afhængig af vinduets størrelse kræves 1 eller 2 personer.

Justering

Anverfere kan strammes eller slækkes ved at dreje øskenen.

Løs bremse justeres til ønsket friktion med en stilleskrue.

Grebspåvirket bremse kan ikke justeres.

Sidestyrede- og sidevende-vinduer

Betjening

Sidestyrede- og sidevende-vinduer kan være monteret med anverfere eller grebspåvirket paskvillukke (se ovenfor om sidehængte vinduer). Både sidestyrede- og sidevende-vinduer har den fordel, at rengøring af udvendig side kan ske indefra. Sidestyrede vinduer kan åbnes indtil 90°. Derved fremkommer en åbning på ca. 10-15 cm ved rammens bagkant - nok til at få en arm ud for at rengøre glassets udvendige side. Sidevende-vinduer kan drejes 180° rundt. Denne funktion er udelukkende beregnet til rengøring af vinduets udvendige side og bør ikke anvendes ved ventilation og udluftning.

Adskillelse af karm og ramme

Karm og ramme kan kun adskilles ved at afmontere de skruer, der fastholder styrearmene på rammen. Selv ved små rammer kræver dette medvirken af 2 personer.

Justering

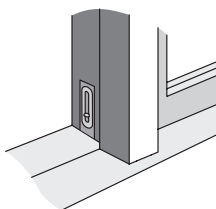
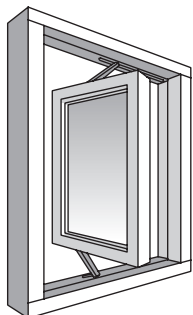
Beslag til sidestyrede vinduer justeres i øverste beslag.

Sidevende-vinduer kan ikke justeres.

Redningspost

Placering og frigørelse

Af sikkerhedsmæssige årsager, og for at opfylde brandkravene, kan 2- og flerfløjede vinduer være forsynet med gangbar redningspost. Det betyder, at midterposten sidder fast på den stående ramme, og følger med, når denne åbnes. Redningsposten frigøres ved at udløse kantriglerne øverst og nederst.

Betjening og funktion - Døre

Facadedøre

Betjening

Facadedøre er som standard forsynet med låsekasse til cylinder og 3-punktslukke. Øverste og nederste lukkepunkt aktiveres når håndtaget løftes opad, derved sikres at døren er lukket helt tæt, og den kan nu låses.

Alle tre lukkepunkter frigøres ved at trykke håndtaget ned.

Adskillelse af karm og ramme

Når døren er åbnet 90° kan dørbladet løftes af hængslerne.

Halvdøre

Betjening

De to dørhalvdele kan åbnes som én dør, når håndtaget på nederste halvdel drejes til åben stilling inden håndtaget på øverste halvdel benyttes.

Ved aflåselige døre med 2-punktslukke skal håndtaget på øverste halvdel løftes opad for at døren kan aflåses.

Ved døre uden låsekasse til cylinder: Se betjening af terrassedøre.

Adskillelse af karm og ramme

Når døren er åbnet 90° kan dørbladet løftes af hængslerne.

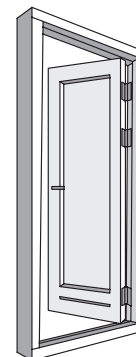
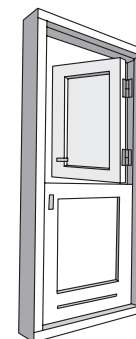
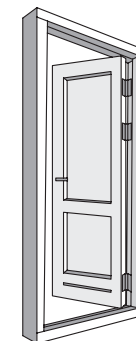
Terrassedøre

Betjening

Håndtaget betjener et paskvilbeslag med tre lukkepunkter samt en friktionsbremse i dørhængslerens overkant. Døren kan åbnes når håndtaget er drejet til vandret.

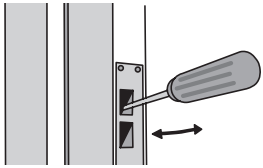
Friktionsbremsen gør det muligt at fastholde rammen i vilkårlig ventilationsstilling fra ca. 5 cm til ca. 90°. Døren fastlåses i ventilationsstillingen ved at dreje håndtaget på den åbne dør til lukkestilling. Ved kraftig blæst kan friktionsbremsen dog ikke fastholde rammen i ventilationsstilling. Luk aldrig døren med grebet i lukkestilling.

På dobbelte terrassedøre er der normalt kun håndtag på den først gående del af dobbeltdøren. Den anden del er i lukket stilling fastholdt af kantrigler.

Adskillelse af karm og ramme

Når døren er åbnet 90° kan dørbladet løftes af hængslerne. Er døren monteret med bremse, skal denne først frigøres fra karmen.

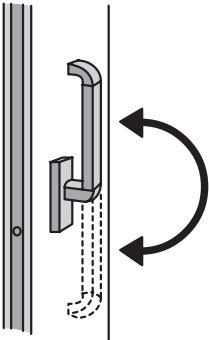

Justering af facadedøre, halvdøre og terrassedøre
Slutblikket på karmen skal eventuelt justeres ved overgang mellem sommer og vinter, hvilket kan gøres ved at "tungen" bøjes ud eller ind, indtil døren lukker tæt til karmen.

Hæveskydedøre

Betjening

Hæveskydedøre betjenes ved at dreje grebet 180° nedad, hvorved døren hæves og kan skydes til side. Døren kan sænkes og fastholdes i vilkårlig position, men er kun aflåst i lukket, sænket stilling (greb opad).

Adskillelse af karm og ramme

Den gående ramme kan afmonteres ved at afmontere de skruer, som fastholder aluminiumsskinnen foroven. Rammen vippes ud foroven og løftes fri af køreskinnen forneden. Dette kræver to personer.

Justering

Afhængig af årstidernes skift kan mindre justeringer være påkrævet.

Vedligehold

Overfladen på vinduer og døre bør løbende holdes under opsyn, således at eventuelle skader kan udbedres hurtigst muligt efter at de er opstået. Specielt vandret liggende lister bliver slidt af vejr og vind og skal derfor vedligeholdes hyppigere end øvrige overflader.

Overfladebehandling - mahogni

Elementerne leveres grundbehandlet og bør i forbindelse med afslutning af montagen behandles med en egnet topbehandling. Det første år bør elementerne genbehandles 2 gange. Med jævne mellemrum og minimum én gang årligt bør det kontrolleres om overfladen fortsat er beskyttet og vandafvisende. Træet skal genbehandles efter behov. Vedligeholdelsesintervallerne er vejledende, da behandlingens holdbarhed er afhængig af, hvor udsat elementerne er for sol og vind. Specielt syd- og vestvendte sider er udsatte. En god huskeregel er, at træet først er mættet når vand danner "perler" på overfladen.

Inden behandling skal træet være tørt og fri for snavs og fedt. Efterbehandling foregår ved at behandle træet én gang med en egnet hårdtræsolie. Vi anbefaler TRÆ-NOLIN 65, som kan købes ved: Træ-Nord A/S, Esbjergvej 18B, 6000 Kolding · Tlf.: 75 50 82 11. Det er meget vigtigt, at der vælges et produkt uden lak eller linolie.

Reparation af skader sker ved først at rengøre og derefter slibe det beskadigede område med fint sandpapir. Samme område "pletmales" forsigtigt det nødvendige antal gange for at opnå samme farve som den øvrige overflade, hvorefter hele den pågældende overflade/komponentdel stryges med et penselstrøg, for at opnå ensartethed.

Overfladebehandling - fyrtræ

Alle elementer leveres med en miljøvenlig overfladebehandling, der beskytter mod råd og svamp. Genbehandling kan ske med egnet træbeskyttelse eller maling. Inden overfladebehandlingen skal elementerne grundigt afvaskes med et grundrengøringsmiddel (ikke opvaskemiddel), derefter skrubes løs maling af og elementerne slibes med sandpapir. Fjern slibestøv og påfør evt. grundolie/-maling. Også denne slibes let når den er tør, hvorefter slibestøv fjernes og første lag påføres. Greb, lukkemekanismer, bevægelige dele, glasisætningsbånd, tætningslister samt DVC-mærker må ikke overmales. Oplukkelige rammer må ikke lukkes før elementet er helt tørt. Overfladebehandlingen gentages når de mest udsatte steder viser tegn på nedbrydning.

Overfladebehandling - aluminium

Meget er nået med almindelig afvaskning, gerne samtidig med at ruderne vaskes. Rengøringsmidler skal have en neutral ph-værdi (5-8).

Eventuelle skader på aluminiumoverfladen udbedres ved at slibe det skadede område glat, fjerne slibestøv og behandle med metallak/maling efter fabrikatets foreskrifter. En sådan behandling vil dog altid være synlig.

Harpiksudtræk

Træ er et levende materiale. Det kan derfor ske, at der dannes harpiksudtræk på malingen. Misfarvning (specielt ved lyse farver) eller gennemtrængt harpiks kan i et vist omfang fjernes forsigtigt med sprit.

Tætningslister

Elementerne er forsynet med vejrbestandige tætningslister, der fastholdes i en not i rammen. Disse rengøres med almindelige rengøringsmidler.

VIGTIGT: Tætningslister må ikke afmonteres.

Glasisætning (Glasbånd og -lister)

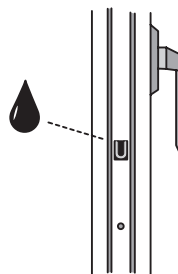
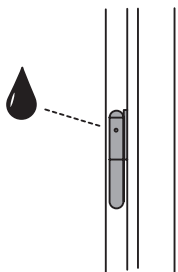
Glasbånd kræver ingen vedligeholdelse, men det anbefales at de efterses årligt, specielt i bunden. Hvis der er utætheder bør glasbåndene udskiftes. Det anbefales at skifte glaslisterne samtidig. Det er vigtigt at glaslisternes overfladebehandling jævnligt vedligeholdes.

Smøring

Hængsler, håndtag og nitteforbindelser samt evt. paskviler, led, låseruller, slidser, lås eller stanglås smøres mindst én gang om året, eller efter behov, med almindelig olie til husholdningsbrug. For rammer med friktionsbremse og/eller skjult sidevende- eller sidesvingbeslag er det vigtigt at holde glideskinnen fri for olie og snavs, ligesom overmaling ikke må finde sted.

Rengøring

Brug rigelige mængder vand til den første rengøring efter byggeriets afslutning. Rudemærkater fjernes ved opløsnings med vand. Eventuelle lim- eller silikonerester på glasset opløses med benzin eller fortynder. Efter vinduespudsning/-vask aftørres ramme- og karmdele med tør klud. Udvendig bør også træværk afvaskes. VIGTIGT: På malede flader må der aldrig bruges benzin, fortynder eller midler som indeholder ammoniak.

Udluftning

Rigelig med udluftning er vigtig, både for at undgå fugtskader og dugdannelse, men også af hensyn til et godt indeklima.

Hvis der ved en udetemperatur på omkring 0° dannes dug på den indvendige side af en termorude skyldes det at luften er for fugtig og ikke en fejl ved ruden.

Energiruder

Energiruder er betegnelsen for ruder hvor det inderste lag glas er belagt med en tynd, usynlig metalbelægning som reflekterer varmen tilbage i rummet. For yderligere at mindske varmetabet mellem ruderne er den atmosfæriske luft udskiftet med en gasart.

Når det inderste glaslag reflekterer varmen tilbage i rummet opvarmes dette glas, mens det yderste glaslag ikke opvarmes - på grund af det minimale varmetab gennem ruden. Da kondens dannes på kolde overflader kan temperaturforskellen mellem glassene forårsage, at der kortvarigt dannes kondens udvendigt. Det sker især hvor luften er stillestående, og vil derfor hurtigt forsvinde når der kommer bevægelse i luften, eller temperaturen stiger.

Vær iøvrigt opmærksom på, at:

- Nye vinduer er tættere end gamle, hvilket øger behovet for udluftning.
- Ny- eller ombyggede huse skal (ca. det første år) udluftes mere end gamle.
- Et voksent menneske afgiver ca. 2 liter vand pr. døgn.
- Når rumtemperaturen sænkes, øges fugtproblemer.
- Tætte gardiner kan medføre fugtproblemer.
- På "stille" dage tilfører solen mere gratis varme, end der forsvinder ved normal udluftning.
- Utilstrækkelig luftudskiftning giver dårligt indeklima.

BILAG 14 i Vinduesindustriens Tekniske Bestemmelser

Forventet udfald af industrielt overfladebehandlede træelementer

Virksomheder tilsluttet Vinduesindustrien udfører en overfladebehandling på træelementer, der minimum giver følgende udfald: (Terminologi ifølge Malerfagligt Behandlings-Katalog, Teknologisk Institut).
Alle flader er behandlet, men lagtykkelsen kan ikke forventes ens overalt.

	Forventet udfald	Funktionsklasse*	Kommentarer
Synlige flader ved lukket element	DLGU**	III	Lagtykkelsens middelværdi > 60 µm (80 µm)
Synlige flader ved åbent element	DG***	III	Overfladen skal være ikke sugende
Ikke synlige overflader (mod mur)			Intet krav

* Funktionsklasse III

Eksempler: Syd- og vestvendte bygningsdele med skiftende fugtpåvirkning eller trafikforurening eller anden aggressiv påvirkning.
Se desuden supplerende udfaldsbeskrivelse.

** Dækket, lukket, glat og udfyldt flade (DLGU)

Eksempler: Flader, kanter og false står ensartede i kulør og glans samt er glatte at føle på. Porer er lukkede. Huller, revner og samlinger er lukkede og udfyldte. Ujævnhed hidrørende fra underlaget kan forekomme.

*** Dækket og glat flade (DG)

Eksempler: Flader, kanter og false står ensartede i kulør og glans samt er glatte at føle på.
Ujævnhed, åbne porer, huller, revner og samlinger hidrørende fra underlaget kan forekomme.

Supplerende udfaldsbeskrivelse

Generelt må det accepteres, at træ er et naturmateriale, der ofte er meget inhomogent. Der vil derfor forekomme struktur- og glansvariationer, vindridser og andre normale trævariationer som fx uregelmæssigheder omkring knaster, hvor partiel afskalning, opkog og rynkedannelse kan forekomme. Specielt ved lyse farver kan der ske farvegennemslag fra knaster. Knaster kan være proppede eller udfyldt med egnet materiale, men synligheden kan ikke undgås. Lignende kulørvariationer kan forekomme i form af gulskjoldede lameller/flader.

En anden uregelmæssighed i overfladebehandlingen kan forekomme som knopper (harpiks). Knopperne kan være tilfældigt fordelt på overfladen eller følge åretegningen i træet.

Harpiksen kan også trænge igennem malingsfilmen og danne små dråber på overfladen. Når dråberne har siddet så længe på overfladen, at de er krystalliseret, kan de ved afbørstning eller let afskrabning fjernes, uden forringelse af overfladebehandlingen.

Træemner med højt harpiksindhold forekommer. Harpiks kan i disse situationer give anledning til større udtræk.

Produktionen foregår industrielt med de fordele, dette giver med hensyn til ensartet høj kvalitet og behandling på alle flader.

Såfremt ikke andet er aftalt, må det påregnes, at fx glaslister er monteret ved brug af sømpistol med deraf gennem-brydning af overfladebehandlingen.

Holdbarheden af overfladebehandling på bundglaslister af træ kan ikke forventes at svare til de øvrige overfladers holdbarhed.

Ved sydvendte facader med særlig kraftigt sollys og havluft, eller hvor der er meget høj fugtpåvirkning fra rumsiden, bør vedligeholdelsesintervallet tilpasses forholdene.

For vedligeholdelse henvises i øvrigt til "Malerfagligt Behandlings-Katalog" (MBK) eller malervareproducenterne.

Garanti

Vinduer/døre

Under forudsætning af, at vinduerne og dørene er monteret i overensstemmelse med nærværende anvisning, ydes 5 års garanti i henhold til nedenstående, dog 10 års garanti på den udvendige aluminiumsdel.

1. Denne garanti er afgivet af producenten. Den indskrænker eller ændrer på intet punkt de rettigheder, De i henhold til aftale og/eller lovgivning har mod Deres leverandør eller mod producenten.

2. Såfremt De inden for en periode på 5 år fra leveringstidspunktet reklamerer over fabrikations- og/eller materialefejl, giver denne garanti Dem de rettigheder, som fremgår af pkt. 3.

Fabrikationstidspunktet fremgår af en mærkning i rudens afstandsprofil. Om nødvendigt påhviler det Dem at dokumentere leveringstidspunktet.

3. Såfremt der berettiget reklamerer over fabrikations- og/eller materialefejl inden for den i pkt. 2 nævnte periode, forpligter producenten sig til at levere et nyt produkt uden beregning. Producenten dækker dog ikke inden for denne garanti omkostninger ved afmontering af det gamle produkt samt montering af det nye produkt, ligesom eventuelle følgearbejder i forbindelse med udskiftning af produktet heller ikke dækkes af denne garanti. Såfremt produktet på reklamationstidspunktet ikke længere er i produktion, er producenten berettiget til i stedet at levere et andet tilsvarende produkt. Såfremt fabrikations-/materialefejlen kan afhjælpes på forsvarlig måde ved en reparation/delvis udskiftning, kan producenten vælge denne løsning i stedet. Reparationen/den delvise udskiftning sker i så fald uden beregning.

4. Denne garanti omfatter ikke fabrikations-/materialefejl ved termoruder. I disse tilfælde gælder imidlertid termorudfabrikantens garanti. (se glas side 17).

5. Denne garanti giver Dem ikke rettigheder, udover hvad der fremgår af pkt. 3.

6. Såfremt De ønsker at reklamere over fabrikations-/materialefejl, skal reklamationen ske inden for rimelig tid, efter at fejlen er opdaget eller burde være opdaget. Reklamationen kan ske til producenten eller til deres leverandør.

7. Denne garanti kan ikke gøres gældende, såfremt de påberåbte fabrikations-/materialefejl skyldes fejlagtig montage, manglende eller utilstrækkelig vedligeholdelse eller fejlagtig betjening. Der henvises til nærværende monterings-, betjenings- og vedligeholdelsesvejledning.

For så vidt angår trævinduer/-døre overfladebehandlet fra producenten henledes opmærksomheden på vedligeholdelsesvejledningen samt Bilag 14 i Vinduesindustriens Tekniske Bestemmelser.

8. De kan ikke under denne garanti påberåbe Dem fabrikations-/materialefejl, der skyldes forhold, der er indtrådt, efter at produktet er leveret af producenten. Materialefejl, der eksempelvis kan henføres til fejlagtig opbevaring, transport eller montage af en mellemhandler/entreprenør, kan ikke gøres gældende over for producenten med henvisning til denne garanti.

9. Denne garanti gælder alene for produkter, der, når garantien gøres gældende, befinder sig i Danmark med undtagelse af Grønland og Færøerne.

Ikke omfattet af garantien

- Fejlmontering, herunder
 - elementer som ikke er monteret i lod og vage samt med ens diagonal mål
 - elementer som ikke er monteret i henhold til "Montering og Fastgørelse" (side 5-7)
 - elementer som udelukkende er monteret med skum.
- Efterhjulspning såsom mindre afhøvlinger på elementer og justering af beslagdele.
- Dug på indvendig side af ruder, som ikke skyldes fejl ved elementer, men kan henføres til manglende udluftning.
- Dug på udvendig side af ruder, som kan forekomme ved energiruder.
- Flækruder, idet revnede ruder almindeligvis vil være et forsikrings spørgsmål.

Glas

Producenten af de anvendte termoruder er tilsluttet Glasindustriens Samarbejdsorganisation (GS). Termoruderne er hermed kontrolleret i henhold til DS 1094.0. Såfremt ruderne er isat før levering, er isætning ligeledes foretaget i overensstemmelse med foreskrifterne fra Glasindustriens Samarbejdsorganisation.

I en periode på 5 år, regnet fra indstempet fabrikations-tidspunkt, garanterer fabrikanten, at termoruder leveret til byggeri forbliver fri for støv og dug i rudens indre.

Garantien dækker i Danmark (excl. Grønland og Færøerne) levering af erstatningsrude og de direkte udskiftningsomkostninger i henhold til særlig pris aftale med Glarmesterlauget.

Garantien dækker ikke eventuelle omkostninger til:

- Kraner, stilladser og lign., som benyttes, når ruden ikke kan monteres via normale adgangsveje.
- Bygningsmæssige arbejder eller demontering af tilstødende bygningsdele.
- Eventuelt efterarbejde som murer-, snedker- eller malerarbejde.
- Arbejde i forbindelse med af- og genmontering af indbruds- eller andre sikkerhedsmæssige foranstaltninger.

Garantien er betinget af at:

- Ruden i afstandsskinnen er forsynet med Glasindustriens garantimærke samt produktionstidspunkt (måned og år).
- Ruden er monteret i overensstemmelse med Glasindustriens Samarbejdsorganisations monteringsanvisninger.
- Ruden er korrekt rengjort og beskyttet i byggeperioden.
- Ruden ikke er beskadiget af ydre påvirkninger, f.eks. stød, slag, bevægelser i tilstødende konstruktioner og lignende.
- Der ikke opstår skader som følge af frostsprængninger, termisk påvirkning i øvrigt, eller kemiske angreb på glasset eller anløbning ved forkert oplagring.
- Ruden ikke har været udsat for bearbejdning efter levering, f.eks. slibning, sandblæsning, ætsning, maling, påklæbning eller anden overfladebehandling.
- Ruden ikke har "påsatte" og/eller "indbyggede elementer", såsom blyruder, alarmsystem, persienner etc., der har forårsaget, at ruden ikke forbliver fri for støv og dug i rudens indre.
- Der foretages nødvendig, løbende vedligeholdelse af ramme/karm og monteringsmaterialer.
(Der henvises til nærværende vejledning).

Producenten tager forbehold for ændringer i såvel konstruktion, funktion og design af vindues- og dør-elementer.

Henvisning til yderligere oplysning

Vedr. overfladebehandling

I Malerfagligt Behandlings-Katalog (MBK) informeres tilbuds-gående om overfladebehandling. MBK udgives af MBK Sekretariat, Teknologisk Institut, www.teknologisk.dk · Email: mbk@teknologisk.dk Telefon: +45 72 20 23 53

Vedr. udluftning

Der findes et væld af relevante pjecer som kan lånes på biblioteket, eller bestilles hos Statens Byggeforsknings-institut (www.sbi.dk) eksempelvis: Indeklimaet i boligen, Ole Valbjørn og Peter A. Nielsen. SBI-anvisning nr. 179. Bygningers fugtisolerung, Nils Erik Andersen, Georg Christensen og Flemming Nielsen. SBI-anvisning 178. 1993. Småhuse, Isolering. Fugt. Lyd. Brand. Ventilation. Styrke. SBI-anvisning 189. 2. udgave. 1999.

Notater

